

Evaluatie huidige meldroute interne ondermijningssignalen

Februari 2022

Inleiding

In 2017 is Meld een Vermoeden gestart als pilot binnen de gemeente Rheden. Met deze pilot is gestart nadat uit de aanbevelingen van de ondermijningsanalyse van 2016 het volgende advies is gekomen: verbeter de informatiepositie met betrekking tot ondermijning, door het inrichten van een meldpunt.

De informatiepositie van de gemeente is een van de basisvoorwaarden van een succesvolle bestuurlijke aanpak ondermijning. De basis op orde betekent het volgende: informatiepositie als gemeente intern op orde, lokale regelgeving (APV, BIBOB-beleid, Beleidsregels Opiumwet 13b, integriteitsbeleid) op orde, structurele samenwerking met het RIEC en haar partners (Politie, OM, Omgevingsdienst) geregeld.

In 2017 is gekozen voor de app Meld een Vermoeden. Deze app stond toen aan het begin van zijn ontwikkeling als technisch middel om de informatiepositie te verbeteren. Destijds is dit een pilot geweest onder de regionale vlag van 'Samen Weerbaar tegen Ondermijning'.

Meld een vermoeden is een app (software) waarin mensen (in ons geval) medewerkers, laagdrempelig hun vermoedens van ondermijning kunnen delen met de afdeling Veiligheid. In 2019 is deze proef omgezet en bekrachtigd door een contract van 3 jaar af te sluiten. Op 30 september 2022 loopt dit contract af. Gezien het aantal meldingen die via de app binnen gekomen in de afgelopen 2 jaar, de politieke reuring die de app nog steeds geeft en het aflopen van het contract, wordt dit moment (januari 2022) aangegrepen om een korte evaluatie te houden voor deze app.

In 2022 voert het RIEC een Weerbaarheidsscan uit voor de gemeente Rheden. Deze scan wordt in vrijwel heel Gelderland-Midden uitgevoerd. De weerbaarheidsscan is een middel om te kijken waar je staat als gemeente. Hoe weerbaar ben je tegen ondermijning en heb je je basis op orde? De informatiepositie is een van de belangrijkste punten, die opnieuw bekeken zal worden.

De volgende punten zullen terugkomen in de evaluatie.

1. De app
2. Huidige situatie
3. Evaluatie van de pilot in 2019
4. Ervaringen van medewerkers in 2021
5. Privacy en waarborgen
6. Kosten-batenanalyse
7. Politiek en media beeldvorming
8. Alternatieven?
9. Conclusie
10. Advies
11. Bijlagen
 - a. Evaluatie
 - b. Krantenartikelen uit 2017/2019/2021
 - c. Reactie Meld een Vermoeden krantenartikel uit 2021

1. De app meld een vermoeden

De app Meld een Vermoeden is een app waarin signalen en vermoedens van ondermijning gemeld kunnen worden. In de pilotfase was de app beschikbaar voor een kleine groep medewerkers, waarvan verwacht werd dat zij gevoel hadden bij het thema ondermijning en die veel zagen/op straat kwamen (de ogen en de oren van de gemeente). Denk hierbij aan de BOA's, Sociaal Rechercheur, Burgerzaken, Toezichthouders WABO. Deze mensen zaten ook in het kernteam ondermijning. Na de pilotfase is de app uitgerold over de hele interne gemeente.

In de app kunnen de meldingen gedaan worden op basis van de volgende signaaltypes:

- Adresfraude BRP/GBA
- Drugs (productie/handel)
- Mensenhandel/uitbuiting
- Prostitutie
- Uitkeringsfraude
- Vastgoedfraude
- Witwaspraktijken
- Woning leeg
- Zorgfraude
- Overig

De app is eigenstandig en was beschikbaar op alle telefoons van de medewerkers van de gemeente. Meldingen worden handmatig in het zaakstelsel Greenvalley gezet. De afspraak is dat een melding maximaal 3 maanden in de app blijft staan en binnen die tijd geregistreerd moeten zijn. Na 5 jaar worden de meldingen vernietigd. De meldingen in het Zaakstelsel zijn niet voor de hele organisatie zichtbaar. Alleen de beleidsmedewerkers Veiligheid hebben toegang tot de meldingen, dit in verband met de genomen beveiligingsmaatregelen.

Het contact met Meld een Vermoeden is al die jaren goed geweest. Ze luisteren naar de behoeften van de klant en ontwikkelen op basis daarvan een app. Ook proberen ze mee te denken om de app weer een goede rol te laten spelen in de aanpak ondermijning. Tegelijkertijd hebben ze ook wel hinder ondervonden van de beeldvorming, die mede door de negatieve berichtgeving vanuit Rheden is ontstaan. Technisch gezien functioneert de app goed.

2. Huidige situatie

Na installeren van de nieuwe bedrijfssoftware Intune (voor het beheer van de bedrijfsmobile devices) staat de app Meld een Vermoeden momenteel niet meer op de telefoon van alle medewerkers. Dit is het geval sinds de zomer van 2021.

Hieronder het overzicht van het aantal meldingen per jaar.

Signaaltype	Jaar					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Adresfraude BRP/GBA	1	3	1			
Drugs (productie/handel)	2	1	4			
Mensenhandel/Uitbuiting		2				
Overig	1	3	3			
Prostitutie	1	1	1			
Uitkeringsfraude						
Vastgoedfraude		1				
Witwaspraktijken	2	2	1			
Woning leeg	2	1				
Zorgfraude	3					
Subtotaal	12	14	10	0	0	0
Totaal	36					

Zoals te zien is, worden de laatste 2,5 jaar geen meldingen gedaan in de app. Door personeelwisseling moest het thema ondermijning opnieuw op de kaart gezet worden en opgebouwd.

In enkele gevallen heeft een melding geleid tot een daadwerkelijk casus die onder ondermijning valt, maar veelal waren ook andere afdelingen aan zet om een signaal op te pakken. Denk aan: Bouwtoezicht, Sociale Recherche of Burgerzaken. In 2018 bijvoorbeeld zijn 14 meldingen ontvangen, waarbij 8 via de app. Twee meldingen daarvan zijn tot het informatieplein van het RIEC (platform) gekomen en tot officiële RIEC casus verworpen.

3. Evaluatie van de pilot in 2019

In januari 2019 is de pilot rondom Meld een Vermoeden geëvalueerd. Centraal staan de succesfactoren, maar ook het proces. Bij het proces wordt duidelijk dat dit niet eenvoudig was. Zowel het interne proces als het proces met de gemeenteraad wordt omschreven. Er zijn behoorlijk wat processtappen gezet in de overtuigende en de randvoorwaardelijke sfeer, zoals een onderzoek van een externe partij, waarbij de grondslagen van doelen en algehele verwerking van persoonsgegevens centraal stond. De hieronder genoemde succesfactoren, leerpunten en conclusie komen uit deze evaluatie.

Als succesfactoren zijn de volgende punten benoemd:

- Laagdrempelig, gebruiksvriendelijkheid en veilig kunnen melden;
 - o De app is gebruiksvriendelijk, veilig en laagdrempelig. Ook wordt meteen de behoefte tot de wens van anonimiteit genoemd. Die optie is aanwezig [maar later door de raad uitgesloten, RZ].
- Technisch functioneren van het meldpunt;
 - o De app functioneert goed zoals afgesproken.
- Vergroten van bewustwording bij medewerkers van aanwezigheid van ondermijning, het anders leren kijken en melden van signalen;
 - o De app is in de pilotfase beperkt gebleven tot de opsporingsambtenaren. Voor de overige medewerkers is het mailadres onder de aandacht gebracht. Er kon niet getoetst worden of de app bijdraagt aan de bewustwording.
- Aantal meldingen (en dit is ondergeschikt aan bovenstaande).
 - o Ondanks minimale inzet zij er 18 meldingen ontvangen, waarvan 8 via de app.
- Vertrouwensrelatie en medewerkers sociaal domein.
 - o Deze medewerkers hebben een schat aan informatie, willen ook graag melden, maar daar moet ook met de inwoner vooraf duidelijkheid over zijn.
 - o Veilig kunnen melden is heel belangrijk. Randvoorwaardelijk is/likt anoniem kunnen melden mogelijk en noodzakelijk.

Daarnaast werden de volgende leerpunten benoemd:

- Het begrip ondermijning wordt soms verschillend geïnterpreteerd, of lijkt juist onbekend te zijn.
- De processen rondom informatie-uitwisseling en informatievergaring zijn onvoldoende bekend en beschreven.
- De kennis om een vermoeden van ondermijning goed te kunnen verrijken, beoordelen en een aanpak te formuleren is verspreid onder verschillende disciplines in de gemeente en organisaties, zoals politie, belastingdienst en openbaar ministerie.
- Het feit dat politiemedewerkers in een andere eenheid gebruik maken van de app, betekent nog niet dat politiemedewerkers onverkort dit overnemen.

Conclusie:

- De app Meld een Vermoeden voldoet technisch gezien aan de verwachting;
- De app is onder slechts een fractie van het aantal beoogde medewerkers (politie en gemeente) getest;
- De gebruikers ervaren de app als laagdrempelig en gebruiksvriendelijk;

- De medewerkers van de gemeente willen graag de mogelijkheid om anoniem te melden, hetgeen bij de app technisch mogelijk is – en via het mailaccount niet;
- Het melden van vermoedens hoeft geen verstoring van de vertrouwensrelatie met de inwoner te zijn.

Advies:

- De motie van de raad is uitgevoerd en heeft geleid tot een zorgvuldig en veilig protocol, waarbij wordt geadviseerd gebruik te maken van de app als meldpunt en het zaaksysteem als systeem waarin de gegevens worden verwerkt.
- Het College wordt geadviseerd in te stemmen met het protocol en de daarbij genoemde randvoorwaarden. Om optimaal gebruik te kunnen maken van het meldpunt, zou het College de gemeenteraad kunnen verzoeken in te stemmen met een pilot om de app voor een periode van 2 jaren ter beschikking te stellen aan alle medewerkers van de gemeente. Het gebruik van de app en uitvoeren van het protocol zal hierbij dan opnieuw kunnen worden onderzocht.

Evaluatie 2019 in perspectief 2022

De evaluatie biedt een overzicht van de genomen stappen in het proces. Van de Nota Integrale Veiligheid, de voorlichting aan de teammanager, de directie tot aan het College. Maar ook aan de medewerkers van Team Leefomgeving en medewerkers van het Sociaal Domein. In deze tijd is ook een DPIA (*Privacy Impact Assessment*) uitgevoerd door Van Aertsveldt.

De motie van de gemeenteraad uit oktober 2017 komt ook naar voren. Deze motie houdt in dat alleen opsporingsambtenaren gebruik mogen maken van de app. Het effect hiervan is dat er media aandacht gegenereerd wordt en onduidelijkheid bij de medewerkers komt. De motie, dat er niet anoniem gemeld mag worden, wordt uiteindelijk aangenomen.

Deze motie blijkt in de jaren erna een belangrijk punt voor de medewerkers en van enorme invloed op het al dan niet doen slagen van de app.

In het najaar van 2019 zijn nog drie medewerkersbijeenkomsten georganiseerd, om ondermijning onder de aandacht te brengen en opnieuw Meld een Vermoeden uit te leggen. Ook de burgemeester heeft hierin bijgedragen, door zijn verantwoordelijkheid te benoemen. Dit heeft niet geresulteerd in (meer) meldingen.

4. Ervaringen van de medewerkers in 2021

In de zomer van 2021 is, zoals al eerder benoemd, door de installatie van Intune, de app van de werktelefoon verdwenen. Daarmee wordt het zo goed als onmogelijk om een melding te maken. Sinds het onmogelijk werd om anoniem te kunnen melden in 2019, liep het aantal meldingen snel terug. Ook door corona en de geldende maatregelen zijn er geen meldingen meer gedaan.

In de zomer van 2021 is aan de leden van het voormalige kernteam ondermijning gevraagd naar hun ervaringen, het gebruik van de app en hun mening over de app, melden in het algemeen en hun behoeften.

Hieronder een greep uit de opmerkingen die geplaatst zijn. Er is bewust voor gekozen om geen namen of functies te noemen bij de opmerkingen.

“Heb de app 1 of 2 keer gebruikt, terugkoppeling is belangrijk, net als anonimiteit. Daar ontbreekt het nu aan. Vooral in verband met de vertrouwensband met de client.”

“ App heeft weinig toegevoegde waarde”

“Drempel is te hoog: wat als er echt iets uitkomt, kom ik ergens in het systeem te staan.”

“ Er is veel onduidelijkheid over de app: denk niet dat het nog een kans heeft, onder andere door gebrek aan anonimiteit. Promotie is dan wel echt nodig. Ook de (handmatige) koppeling met Greenvalley is lastig, het is dan altijd allemaal terug te vinden.”

“ App geïnstalleerd, maar weer verwijderd. Als ik iets wil melden ga ik naar de beleidsmedewerker.”

“Veel werknemers wonen in de eigen gemeente. Dan voelt niet anoniem kunnen melden als kwetsbaar.”

“MMA [Meld Misdaad Anoniem] weten we ook wel te vinden.”

“Anonimiteit is heel belangrijk”

“Strafbare feiten meld ik uiteraard wel, maar ik heb nu directe lijnen met de politie of het Veiligheidshuis.”

5. Privacy en waarborgen

Voor het gebruik van de app is een verwerkersovereenkomst gesloten. Hierin zijn alle technische details over de gegevensdeling van partners Pantyr BV./Meld een Vermoeden in opgenomen. Hoe het systeem er uit ziet, welke partners er ingezet worden voor de software en de afspraken van de VNG GIBIT richtlijnen. Dit is in afstemming gebeurd met de CISO en de Privacy Officer.

Daarnaast is het een principe van gesloten systeem. Alles wat wij of onze medewerkers in het systeem zetten, kunnen alleen de medewerkers Veiligheid bij.

6. Kosten-batenanalyse vs kwaliteit van de melding

Jaarlijks kost de software en de ondersteuning vanuit Pantyr BV./Meld een Vermoeden ons € 7999,- exclusief btw. Als dit afgezet wordt naar het aantal meldingen, kunnen we momenteel geen rekensom maken, want er zijn geen meldingen.

Voor de eerste drie jaar kan dit wel. De bedragen zijn exclusief personeelskosten. Ook zeggen de bedragen niets over de kwaliteit van de meldingen en of deze geleid hebben tot concrete acties om ondermijning tegen te gaan.

2017: € 7999 / 12 = € 666,58 per melding

2018: € 7999 / 14 = € 571,35 per melding

2019: € 7999 / 9 = € 888,77 per melding.

7. Politiek en mediabeeldvorming

Politiek

Zoals ook in paragraaf 3 over de evaluatie kort aan de orde is gekomen, heeft de app Meld een Vermoeden ook voor politieke reuring gezorgd.

Dit betreft dan vooral de motie en de vragen rondom privacy. Ook wordt sindsdien, nadat dit door de media zo genoemd is, over de app gesproken als de “klik-app”.

In *de motie van 31 oktober 2017* is aangenomen dat de app alleen gebruikt mag worden voor opsporingsambtenaren, omdat zij, vanwege de professionele opleiding, weten hoe ze om moeten gaan met signalen en die dan ook beter herkennen. Daarnaast zou een brede toegang tot de app van invloed zijn op (het gevoel van) de privacy van de inwoners.

Op *26 februari 2019* is er nog een *motie* door de gemeenteraad ingediend en aangenomen. Deze draagt het college op om de uitrol van de applicatie Meld een Vermoeden uit te voeren nadat de gegevensbeschermingsbeoordeling is afgerond op het zaakstelsel en de risicobeperkende maatregelen zijn uitgevoerd.

Naast de motie is door de gemeenteraad een *amendement opgenomen op 26 februari 2019*. Hier wordt het college opgedragen om in het ontwerpraadsbesluit Integrale Veiligheid – ondermijning de volgende toevoeging op te nemen:

“Met dien verstande dat meldingen van ondermijningsgevoelens niet anoniem kunnen worden gemeld via de app.”

De overweging uit deze motie was dat het meldpunt ondermijning@rheden.nl niet aan de eisen van de AVG voldoet, en dat het mailadres afgesloten moet worden. Daarnaast zou het anoniem doen van een melding drempelverlagend werken en dit zou weer tot meer meldingen leiden. De Functionaris Gegevensbescherming zou zich zorgen maken over een toename van het aantal valse meldingen, misbruik zou leiden tot wantrouwen tussen ambtenaren en inwoners, of bij uitbreiding tussen inwoners onderling. Ook zou anoniem melden het onmogelijk maken om onderzoek te doen naar de aard van de meldingen.

Media

Ook in de media is er relatief veel aandacht geweest voor de app. Deze berichtgeving was nooit positief en heeft mede gezorgd voor het frame van “klik-app”.

Hieronder volgen enkele krantenkoppen. In de bijlagen zijn nog wat artikelen opgenomen.



The screenshot shows the top of the Leeuwarder Courant website. The main headline reads: "App waarmee ambtenaren in Leeuwarden vermoedens van onder meer witwassen kunnen melden, levert niets op in Rheden". Below the headline, it says "PREMIUM" and "De app waarmee Leeuwarder ambtenaren vermoedens van onder meer ondermijning, mensenhandel en witwassen kunnen melden, is in de gemeente Rheden mislukt. Rheden was een van de eerste gemeenten die de app gingen gebruiken." Below this is a large image of a hand holding a smartphone. At the bottom of the screenshot, a red navigation bar contains the text: "AD NIEUWS REGIO SPORT SHOW VIDEO FUN Q". Below the navigation bar, there is a sub-headline: "Ambtenaar Rheden wil wel klikken over criminaliteit, maar alleen als dat anoniem kan". The main text of the article starts with: "DE STEEG - De 'klik-app' voor Rhedense ambtenaren is een mislukking. Geen enkele ambtenaar heeft dit jaar de app gebruikt om een vermoeden van criminaliteit door te geven. „Omdat je niet anoniem kunt melden, zijn mensen bang om de app te gebruiken”, zegt een woordvoerder van de gemeente. Zeker als de betrokken ambtenaar in de gemeente zelf woont." Below the text, there are social media sharing icons for Facebook, Twitter, and a "REACTIES" button.



The screenshot shows the top of the Omroep Gelderland website. The main headline reads: "'Klik-app' Rheden niet voor alle ambtenaren". Below the headline, it says "1 november 2017, 11:25 • 2 minuten leestijd". Below this is a large image of a hand holding a smartphone. Below the image, there is a caption: "© Studio Rheden". Below the caption, there is a sub-headline: "DE STEEG - De 'klik-app' in de gemeente Rheden mag alleen gebruikt worden door de politie en buitengewoon opsporingsambtenaren. De applicatie was eigenlijk bedoeld voor alle ambtenaren, maar daar heeft de gemeenteraad een stokje voor gestoken." Below the sub-headline, there is a paragraph: "De app is een proef in de gemeente Rheden. Via de app Meld een Vermoeden kunnen ambtenaren bij een vermoeden van bijvoorbeeld fraude een melding doen. De app wordt sinds twee weken al beperkt gebruikt." Below the paragraph, there is a link: "Bekijk hier de reportage die Omroep Gelderland over de klik-app maakte:"

8. Alternatieven?

Een belangrijke vraag in een evaluatie is ook om te beschouwen of er een alternatief is. Wanneer in hetzelfde spectrum van software gekeken wordt, zijn er weinig tot geen andere aanbieders. Mede door de AVG en overige beveiligingseisen is het materie dat zorgvuldig uitgezocht en uitgevoerd moet worden. Daarnaast is de prijs van software altijd hoog.

Voor alternatieven moet er dus vooral weer terug gegaan worden naar de basis. Software is een hulpmiddel en moet in dienst staan van het doel. Het doel is dat we als gemeente niet ongemerkt verschillende vormen van ondermijning willen toestaan of daaraan bijdragen. De gemeentelijke rol in de aanpak van ondermijning is nooit wettelijk vastgesteld (de ondermijningswet is nog steeds in de maak). Een gemeente heeft ook geen opsporingsbevoegdheid (behalve sommige specifieke functies, als een sociaal rechercheur). De rol van de gemeente ligt hem dan ook vooral op het gebied van het handhaven van de gemeentelijke regels en het bevorderen van een betrouwbare overheid, maar ook het zijn van 1 overheid. Deze regels zijn te vinden in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), Bestemmingsplannen, Bouwbesluiten (binnenkort Omgevingswet) en aanvullende beleidsregels. Een hennepkwekerij levert bijvoorbeeld vrijwel altijd brandgevaar op, een XTC-lab explosiegevaar of het vrijkomen van giftige gassen. Daarnaast spelen gevoelens van onveiligheid, volksgezondheid en leefbaarheid mee. Dit zijn onwenselijke situaties in een woonwijk.

Binnen de gemeentelijke organisatie zijn er afdelingen die nauw contact hebben met inwoners. Zij kennen de wijken, voeren keukentafelgesprekken en weten wat er speelt. Er zijn veel verschillende soorten afdelingen, die in meer of mindere mate communiceren met elkaar. Mag je als je iets ziet dit doorgeven aan een andere afdeling?

Daarnaast blijkt het verwerken van persoonsgegevens software technisch vaak goed geregeld, maar worden de fouten vooral gemaakt door de mensen/gebruikers. Bewustwording hiervan en zorgvuldigheid blijven daarmee altijd van belang.

De volgende alternatieven zijn er:

- Per 1 januari 2022 is het intern ondermijningoverleg opnieuw opgestart. Hierin zitten afgevaardigden van verschillende afdelingen (de kerngroep zoals deze in de eerste fase bij de evaluatie ook genoemd is). Deze komen 1 x per 6 weken bijeen. Het doel is meer verbinding tussen de afdelingen, elkaar kennen en weten waar we van zijn. Daarnaast worden signalen ingebracht en besproken. Persoonsgegevens worden niet gedeeld. Het gaat om een eerste duiding, een weging. Is er meer aan de hand? Of kan dit op een andere manier laagdrempelig opgepakt worden. Is het niks? Geen lijstjes meer voor later.
- Een meldpunt via een bestaande software. Bijvoorbeeld Topdesk. Technisch is dit mogelijk, alleen moet er iets gebouwd en ingebouwd worden voor de gegevensbescherming. Zodat alleen veiligheid de meldingen kan zien.
- Alleen het emailadres ondermijning@rheden.nl. Deze bestaat nog wel, maar wordt momenteel niet gebruikt voor signalen. Alleen dit e-mailadres gebruiken zou een enorme stap terug zijn. Ook omdat uit de Privacy Impact Assessment uit 2019 is gebleken dat dit niet voldoet aan de AVG-standaarden. Om concrete signalen door te geven kan dit niet gebruikt worden, wel kan er op deze manier laagdrempelig contact gezocht worden (zonder concrete gegevens).
- Geen e-mailadres, maar uitsluitend persoonlijk contact. Voor het melden van een vermoeden kun je dan contact zoeken met iemand van veiligheid. Dit is een persoonlijke, iets intensievere benadering. Wel moet dan nog uitgezocht/uitgewerkt worden hoe dan met de gegevensopslag en verwerking omgegaan wordt.

- De enige manier om anoniem te melden is en blijft dan Meld Misdaad Anoniem (M.). Anonimiteit is dan 100% gewaarborgd. Als gemeente kan een abonnement genomen worden. Dan ontvangt de gemeente ook alle meldingen die betrekking hebben op Rheden. Wat de precieze kosten hiervan zijn, moet nog worden nagegaan, verwacht wordt dat om ongeveer €3000 per jaar gaat.

9. Conclusie

Meld een Vermoeden is een app/software specifiek gericht op het melden van vermoedens van ondermijning. Het helpt om de interne melderoute te specificeren. Dit was in 2017/2019 ook de belangrijkste reden om voor deze app te kiezen. De app *an sich* is ook kwalitatief goed en er wordt ook gewerkt aan een echte *community* voor gemeenten die lid zijn van Meld een Vermoeden.

Door op deze manier met software te werken, is de interne meldroute dus geprofessionaliseerd. Ook biedt de app mogelijkheden om dit voor inwoners, ondernemers en andere overheidspartners (politie en ODRA bijvoorbeeld) te organiseren.

Zoals hierboven gebleken is de Rhedense realiteit weerbarstiger. Persoonlijk contact, vertrouwen, vragen stellen, terugkoppeling: dat is niet alleen in een app te bevatten. Uiteindelijk komt het, ook privacy technisch, neer op menselijk handelen. Het is beter signalen te ontvangen uit de organisatie, dan een professioneel systeem dat de schijn tegen zich heeft en daardoor ook niet werkt.

De belangrijkste vraag is of Meld een Vermoeden op dit moment voldoet aan het doel om de informatiepositie te verhogen en of dit met de opgelopen schade van de afgelopen jaren weer recht getrokken kan gaan worden. Als conclusie uit deze evaluatie kan worden getrokken dat dit niet het geval is en het onwaarschijnlijk is dat dit tij nog gekeerd kan worden.

10. Advies

Naar aanleiding van deze evaluatie kunnen de volgende dingen geadviseerd worden:

- Het contract met Meld een Vermoeden laten aflopen en afronden.
- Meer bewustzijn creëren bij de organisatie en de gemeenteraad en dit structureler op te pakken met communicatie. Dit kan en zou ook uitgebreid kunnen en moeten worden naar inwoners als vervolg.
- Een duidelijk aanspreekpunt vanuit veiligheid, waar laagdrempelig contact mee kan worden op genomen.
- Het emailadres ondermijning@rheden.nl weer actief gebruiken en dit communiceren, maar wel ondersteunend aan de persoon als meldpunt.
- Onderzoeken of een meldformulier (het stukje professionalisering dat nu ingeleverd wordt) via bestaande systemen ontwikkeld kan worden, bijvoorbeeld via Topdesk.
- Het Intern Ondermijningsoverleg in zetten voor het genereren, bespreken en wegen van signalen. Niet alleen met als doel ondermijning aan te pakken, maar vooral als doel om de interne samenwerking te bevorderen en zo de informatiepositie te vergroten.

11. Bijlagen

Evaluatie 2019 is apart bijgevoegd.

'Klik-app' Rheden niet voor alle ambtenaren

1 november 2017, 11:25•2 minuten leestijd

© Studio Rheden

DE STEEG - De 'klik-app' in de gemeente Rheden mag alleen gebruikt worden door de politie en buitengewoon opsporingsambtenaren. De applicatie was eigenlijk bedoeld voor alle ambtenaren, maar daar heeft de gemeenteraad een stokje voor gestoken.

De app is een proef in de gemeente Rheden. Via de app *Meld een Vermoeden* kunnen ambtenaren bij een vermoeden van bijvoorbeeld fraude een melding doen. De app wordt sinds twee weken al beperkt gebruikt.

Bekijk hier de reportage die Omroep Gelderland over de klik-app maakte:

'Wij hebben er moeite mee', zegt D66'er Florian Ort. Volgens hem kunnen ambtenaren nu al meldingen doen en hij ziet de app als een drempelverlaging voor de medewerkers van de gemeente Rheden. Ort vreest dat dit de vertrouwensband tussen ambtenaren en inwoners zal schaden en dat er een inbreuk ontstaat op het gevoel van privacy van inwoners.

Burgemeester verdedigt app

Burgemeester Petra van Wingerden probeerde de app nog te verdedigen. Volgens haar komen de meeste meldingen van 'ondermijning' nu al niet van de politie, maar vanuit het gemeentehuis. Zij ziet de app alleen als extra middel.

D66 diende samen met PvdA, SP en GPR/Burgerbelangen een voorstel in om de app alleen te laten gebruiken door de politie en opsporingsambtenaren. Over een jaar moet er een evaluatie plaatsvinden en dan zou de proef eventueel uitgebreid kunnen worden. Dit voorstel haalde met steun van het CDA (19 voor en 8 tegen) een meerderheid van de stemmen in de gemeenteraad.

Politie en BOA's kunnen nu officieel 'klikken' via app in Rheden

7 mei 2019, 23:30•2 minuten leestijd

Crimineel gedrag melden: een speciale app geeft (bijzondere) opsporingsambtenaren in Rheden die mogelijkheid. De app is juist ook bedoeld als het gaat om slechts een vermoeden. De gemeenteraad heeft ingestemd met het voorstel om de app voor twee jaar in gebruik te nemen. © Omroep Gelderland

DE STEEG - Crimineel gedrag melden: een speciale app geeft (bijzondere) opsporingsambtenaren in Rheden die mogelijkheid. De app is juist ook bedoeld als het gaat om slechts een vermoeden. De gemeenteraad heeft ingestemd met het voorstel om de app voor twee jaar in gebruik te nemen.

De app *Meld een Vermoeden* is de afgelopen tijd getest en vervolgens tegen het licht gehouden door een onderzoeksbureau. Over een maand gaat het project als pilot officieel van start. Rheden is daarmee de eerste Gelderse gemeente die dat doet.

Bekijk hier een video over de app die Omroep Gelderland maakte in 2017:

Weerstand

Het Rhedens college wilde de app eerst invoeren voor ál zijn ambtenaren. Medewerkers konden dan hun vermoedens over criminaliteit delen. Een aantal partijen was daar fel op tegen.

Florian Ort (D66) zei destijds grote moeite te hebben met het voorstel, omdat ambtenaren in veel gevallen op basis van vertrouwen met inwoners werken, bijvoorbeeld in de schuldhulpverlening of via de zorg. Dat is een vertrouwensband die lijnrecht tegenover klikken staat, vond hij.

Alleen professionals op het gebied van criminaliteit die een opsporingsbevoegdheid hebben zouden de app daarom moeten gebruiken. De motie hierover werd eind 2017 aangenomen.

'Stappen ondernemen'

Meld een Vermoeden wordt ook uitgerold in Zoetermeer en Den Haag en een woordvoerder zegt dat er meer gemeenten interesse tonen. 'Wat je ziet is dat in eerste instantie het bewustzijn over ondermijning kwam. Nu zijn we een paar jaar verder en willen gemeenten ook stappen nemen om dit tegen te gaan.'

Het is de bedoeling dat Rheden als voorbeeld dient voor de omliggende gemeenten, zodat deze niet opnieuw het wiel hoeven uit te vinden maar kunnen leren van de proefperiode van hun voorganger.

Gemeenten moedigen burgers aan om over elkaar te klikken via omstreden app

Jan Fred van Wijnen 16 aug 2021 18:01

Weimarstraat, Den Haag. Bewoners en winkeliers meldden tot nu toe ruim vijftig keer een vermoeden van criminele activiteit in een nieuw meldsysteem voor gemeenten. Foto: Arie Kievit / ANP

In het kort

Zo'n dertig Nederlandse gemeenten experimenteren met een app, waarin burgers en ondernemers een vermoeden van criminele activiteit kunnen melden.

De Autoriteit Persoonsgegevens en juristen waarschuwen voor serieuze privacyrisico's en foute motieven bij de meldingen.

Ook begrijpen ze niet waarom een gemeente dit doet, in plaats van de politie.

Gemeenten stellen dat ze alle privacyregels respecteren.

Tot ontsteltenis van privacyjuristen gebruikt een groeiend aantal gemeenten een app waarmee burgers hun buurtgenoten kunnen aangeven bij vermoedens van criminaliteit. Zo'n dertig gemeenten experimenteren inmiddels met de app Meld een Vermoeden.

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) waarschuwt voor 'grote privacyrisico's' als gemeenten zulke tips van burgers gebruiken. De vermoedens, die anoniem ingestuurd mogen worden, zouden volgens juristen racisme kunnen uitlokken. Ook is het onduidelijk hoe iemand zo'n melding over zichzelf uit het systeem kan laten verwijderen.

De app, die is ontwikkeld door een Haags IT-bedrijf, moet helpen in de strijd tegen drugshandel, illegale bewoning en andere criminaliteit. Burgers en ondernemers kunnen anoniem melding doen wanneer ze iets verdachts zien of merken in hun buurt. Maar burgers weten niet wat er over ze wordt verteld, en welke instanties de informatie krijgen.

'Als een gemeente een systeem inzet waar burgers "zachte vermoedens" van criminele zaken kunnen melden, kleven daar grote privacyrisico's aan', aldus de AP, de toezichthouder op privacy. 'Een gemeente neemt hiermee in feite een taak over van de politie. De vraag is waarom de gemeente dat überhaupt wil doen.'

Weimarstraat

De gemeente Den Haag experimenteert met de app in de Haagse Weimarstraat, waar veel crimineel geld zou zijn geïnvesteerd. Hier kregen 150 bewoners en ondernemers de app. Dit leverde in een half jaar meer dan vijftig tips op, uiteenlopend van een winkel met weinig klandizie tot 'vermoedens van overbewoning', meldt een woordvoerder van de gemeente. In oktober wordt het resultaat, inclusief privacy-aspecten, besproken met de gemeenteraad.

Demissionair minister van Justitie Ferdinand Grapperhaus, die vorig jaar op werkbezoek was in de Weimarstraat, moedigt het verzamelen van 'signalen' door gemeenten aan. Gemeenten zijn een 'toegangspoort' voor meldingen over misstanden, zo stelt hij in een privacyprotocol voor lokale overheden.

De AP ziet hier juist een stevig risico voor de burger. 'Bij de politie zijn allerlei waarborgen ingebouwd die zorgen dat gegevens veilig zijn en dat je jezelf kunt verweren tegen beschuldigingen', zo stelt de toezichthouder. 'Gemeenten moeten daar goed over nadenken voor ze zo'n systeem inzetten.'

Luxe levensstijl

Gemeenten die de app gebruiken, stellen dat de burger wordt beschermd. 'Al onze privacyjuristen hebben er naar gekeken', zegt Danielle van Nes, regisseur Ondernijning bij de gemeente Hilversum ('ondernijning' is het aantasten van de samenleving door misdaad). Meldingen kunnen variëren van een winkel zonder klanten, aldus Van Nes, tot 'iemand in de straat met een luxe levensstijl, die niet werkt.' Haar afdeling kijkt vervolgens of het een zaak is voor de politie.

Enkele gemeenten, zoals Hilversum en Lansingerland, testen de app in eerste instantie onder ondernemers. Later kunnen burgers de app ook gaan gebruiken. Den Bosch denkt erover om de app te geven aan 'kwetsbare' bedrijven, die gemakkelijk worden misbruikt om geld wit te wassen. Alphen aan den Rijn is enthousiast omdat het tips oplevert over illegale bewoning.

Straatcoach

Juristen vragen om debat voor een gemeente met de nieuwe app begint. Privacyexpert Jaap-Henk Hoepman, gasthoogleraar aan de Zweedse Karlstad Universiteit, maakt zich nu 'grote zorgen'. 'Hoe

kom je erachter, als persoon over wie iemand een vermoeden meldt, dat je in het systeem staat? Als je dat niet weet, kun je ook niet eisen dat je naam wordt verwijderd.'

Volgens Frederik Zuiderveen Borgesius, hoogleraar ICT en recht in Nijmegen, stelt de app zware eisen aan ambtenaren die de informatie filteren. 'De gemeente moet serieuze meldingen onderscheiden van meldingen die gebaseerd zijn op racisme of andere vooroordelen, of meldingen die worden gedaan om anderen dwars te zitten.' In veel gevallen is het beter, zegt hij, 'als de politie of een straatcoach een extra rondje loopt door een wijk'.

Immigratiedienst

De ontwikkelaar van de app, techondernemer Viresh Jagesser van de Anti-Fraud Company, vindt dat gemeenten te snel terugschrikken voor de privacywet. 'Ze mogen meer data verzamelen dan ze denken', zegt hij. 'Maar de privacyambtenaar zegt vaak dat de wet onduidelijk is. Dan wordt geadviseerd om er voor de zekerheid maar niet aan te beginnen.'

In oktober word de app uitgebreid tot 'platform', waar ook gegevens staan over hypotheeken, de waarde van panden en jaarrekeningen van ondernemers. Het dossier over een melding kan vervolgens worden gedeeld met politie, belastingdienst, douane, immigratiedienst IND of Sociale Zaken. Eén van de investeerders achter de app is InnovationQuarter, een regionaal fonds voor Zuid-Holland.

Zware kritiek

Experimenten met fraudebestrijding leveren de overheid regelmatig zware kritiek op. Recent bleek dat tientallen gemeenten nepaccountants op social media gebruiken om burgers te bespioneren. Eerder kraakte de rechtbank het systeem Syri, dat belastingaangiftes en uitkeringsgegevens combineert om fraudeurs te zoeken. De Raad voor het Openbaar Bestuur pleit zelfs voor een dataminister die burgers beschermt. Volgens voorzitter Han Polman, Commissaris van de Koning in Zeeland, vraagt de overheid zich te vaak af 'of het mag', niet of het wenselijk is.

Lees het volledige artikel: <https://fd.nl/ondernemen/1407223/tientallen-gemeenten-gebruiken-klik-app-voor-burgers-en-ondernemers>

Klikapp: 'Ik wilde voorkomen dat de criminaliteit zich hier definitief nestelt'

Jan Fred van Wijnen 17 aug 2021 09:33

Met de app Meld een Vermoeden kunnen burgers en ondernemers alles melden wat niet pluis voelt. Tientallen Nederlandse gemeenten experimenteren ermee, zoals ook het team Ondermijning van de gemeente Lansingerland.

Op een industrieterrein in Bergschenhoek, een plaats in de gemeente Lansingerland, vindt een groot onderzoek plaats door politie, brandweer, douane, belastingdienst en justitie. Foto: Video Duivestein/ANP

Het voelt een beetje als een overval. Een karavaan van vijf auto's stopt voor een kantoorpand in Lansingerland, een gemeente aan de rand van Rotterdam. Politieagenten stappen uit, handhavers

met gele hesjes, mensen van de Milieudienst, iemand van netbeheerder Stedin. En 'medewerker x', ambtenaar van het team Ondermijning. Net als zijn teamgenoten werkt hij anoniem, na bedreigingen vanuit criminele hoek.

'De inwoners schrokken zich een ongeluk van deze moord, maar ze zagen het als incident. Ik zag het als iets structureels.'

Pieter van de Stadt, burgemeester

Deze ochtend bezoeken ze zeven kleine bedrijven. Bij sommige is het routinebezoek, bij andere zijn er vermoedens van criminele activiteit. Een deel van de vermoedens komt binnen via de nieuwe app Meld een Vermoeden, waarmee de gemeente nu ruim een jaar experimenteert. Vorig jaar werd hiermee een illegale 'growshop' ontdekt. Daar lag materiaal voor wietkwekerijen.

Een handhaver drukt op de bel naast een zwart rolluik. Niemand doet open. Dan belt hij het telefoonnummer dat naast de deur staat. Geen gehoor. Na een kwartier rondhangen stapt het gezelschap weer in de auto's. De karavaan maakt rechtsomkeert.

Ideale dekmantel in plantenkas

Net als de laatste auto wegrijdt, gaat het zwarte rolluik omhoog. Het daglicht valt op een werkplaats vol gereedschap. Geen mensen. De rij met auto's wil keren, maar dan gaat het luik weer dicht. Opnieuw overleg binnen de karavaan. Wachten, doorrijden? Na tien minuten rijdt iedereen weg. Net als de hele rij uit het zicht is, krijgt een van de handhavers een telefoontje vanuit het pand: jullie zijn welkom.

In Lansingerland, een gemeente van 63.000 inwoners, patrouilleert vaak maar 1 politie-auto

Lansingerland is een nieuwe gemeente van 63.000 inwoners, veertien jaar geleden ontstaan uit de dorpen Berkel en Rodenrijs, Bleiswijk en Bergschenhoek. In een uitgestrekt gebied liggen tuinbouwkassen en bedrijventerreinen. Een ideale dekmantel voor criminaliteit die ogenschijnlijk hetzelfde doet: opslag, distributie en transport, overdag en 's nachts. In Lansingerland patrouilleert vaak maar één politieauto.

'Vergismoord' Berkel en Rodenrijs

Hier vond zeven jaar geleden ook de beruchte 'vergismoord' van Berkel en Rodenrijs plaats. Een directeur van de GGZ werd doodgeschoten bij het uitlaten van zijn honden. Later bleek er een persoonsverwisseling in het spel: het doelwit was een lokale drugs crimineel. Voor burgemeester Pieter van de Stadt (VVD) was deze moord het teken dat de aanpak van misdaad fundamenteel moest veranderen.

'De inwoners schrokken zich een ongeluk van deze moord', zegt Van de Stadt. 'Maar ze zagen het als incident. Ik zag het als iets structureels. Zo'n vergismoord gebeurt hier niet zomaar. Het is een fijne, rustige gemeente, maar de bedrijvigheid hier trekt criminelen. Ze kunnen redelijk anoniem opereren, er is weinig toezicht. Het valt niet op als ze 's nachts werken, of als er transportwagens af- en aanrijden. Want dat gebeurt ook in de normale glastuinbouw en op de bedrijventerreinen. Ik wilde voorkomen dat georganiseerde misdaad zich hier permanent nestelt, zoals in de grote steden.'

Afvalbakken en meterkasten

Een speciale afdeling werd gecreëerd: het team Ondermijning. Dat pakt de vermenging van onder- en bovenwereld aan met de middelen van het gemeentebestuur. Zoals de 'Wet Damocles' (onderdeel van de Opiumwet), voor het sluiten van woningen of bedrijfspanden waar drugshandel

plaatsvindt. Of de wet Bibob, voor het weigeren van een bedrijfsvergunning of een subsidie, als de aanvrager niet betrouwbaar is. De afgelopen vijf jaar sloot Lansingerland 34 panden, en het tempo loopt op: vorig jaar gingen er 12 dicht.

Intussen, bij de werkplaats, snuffelen de milieuableidenden in kasten en afvalbakken, onder het wakend oog van de politie. De man van Stedin inspecteert de meterkast, de boa's (buitengewoon opsporingsambtenaren) lopen de trap op naar het kantoor, waar ze alleen een koffiemachine vinden. 'Ik mag niet zeggen waarom we in dit ene pand willen kijken', zegt medewerker x. 'Dat is mij heel duidelijk verteld. Het kan een anonieme tip zijn over auto's die hier 's nachts staan te laden, of een signaal dat het stroomverbruik te hoog is. Of heel iets anders. Sorry.'

Binnen een half uur is de inspectie klaar. Geen hennep, geen crystal meth, geen wapens. Een keurige werkplaats van een installatiebedrijf, zo is het eindoordeel. Alleen een gasfles is niet volgens de regels aangesloten.

Tijdens de grote controle in Bergschenhoek zijn grote hoeveelheden grondstoffen en apparatuur aangetroffen die gebruikt worden voor de productie van harddrugs, zo meldde de gemeente Lansingerland. Foto: Video Duivestein/ANP

Wietplantage achter voorzetwand

'Toch is het belangrijk om naar binnen te gaan', zegt medewerker x. 'Laatst zagen we een grote watertank, veel groter dan je zou verwachten. Daarom keken we wat beter naar de afmetingen van de loods. Er bleek een extra wand in te staan. Daarachter zat een wietplantage. Wij zijn geen opsporingsambtenaren, daarom is de politie er altijd bij. Maar ook omdat sommige ondernemers agressief kunnen reageren.'

Op het stadhuis van Lansingerland, een modern gebouw met een enorm atrium, vertelt burgemeester Van de Stadt waarom de app Meld een Vermoeden wordt gebruikt: 'We vergaren kennis. Op een bedrijventerrein zijn altijd wel mensen die iets gekks zien. En dat moeten ze ook kwijt kunnen. Het nadeel is dat je ook onterechte vermoedens binnen krijgt. Maar wij handelen niet bij één vermoeden, We combineren allerlei puzzelstukjes.'

Bewaartermijn signalen

De privacy van burgers is grondig besproken, zegt Van de Stadt. Want er komen persoonsgegevens in de database van de gemeente, en zulke gegevens kunnen ook met andere diensten worden gedeeld. 'We hebben lang gesproken over, bijvoorbeeld, de bewaartermijn voor de signalen. Wanneer gooi je ze weg? Welke data mag je combineren met deze meldingen? Wanneer schakel je de speciale "privacy officer" in? We kunnen de Autoriteit Persoonsgegevens met een gerust hart laten zien hoe we het hebben geregeld.'

Lees het volledige artikel: <https://fd.nl/ondernemen/1390906/ik-wilde-voorkomen-dat-de-criminaliteit-zich-hier-definitief-nestelt>

PRIVACY EN CYBERSECURITY

Gemeente Den Haag staakt proef met klik-app voor burgers

Jan Fred van Wijnen 21 dec '21 17:43

Zo'n dertig gemeenten experimenteren met de app Meld een Vermoeden. Foto: ANP

In het kort

Verschillende gemeenten experimenteren met een app waarin burgers een vermoeden van criminele activiteit kunnen melden.

Den Haag gaat stoppen met de inzet van deze app.

Het levert geen bruikbare meldingen op, en de privacy van burgers is niet goed gewaarborgd.

De Autoriteit Persoonsgegevens en juristen waarschuwden al eerder voor serieuze privacyrisico's en foute motieven bij de meldingen

De gemeente Den Haag neemt afscheid van een app waarmee burgers en winkeliers een vermoeden van criminaliteit kunnen melden. Dat schrijft de burgemeester in een brief aan de gemeenteraad. De tips die via de app binnenkomen blijken niet bruikbaar voor de politie. Ook is de privacy van burgers niet goed gewaarborgd.

De app 'Meld een Vermoeden' leidde afgelopen zomer tot zware kritiek van privacyjuristen. Dertig Nederlandse gemeenten experimenteren ermee. Meldingen door burgers zouden moeten helpen in de strijd tegen drugshandel, illegale bewoning en andere criminaliteit. In Den Haag is de app uitgedeeld onder 150 bewoners en winkeliers in de Weimarstraat, waar veel crimineel geld zou zijn geïnvesteerd.

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) waarschuwt voor 'grote privacyrisico's' bij het verzamelen van criminele inlichtingen via zo'n app. Volgens de AP is dat een taak van de politie. Een gemeente zou de veiligheid van de gegevens niet kunnen waarborgen. Andere juristen vrezen dat het meldsysteem racisme kan uitlokken, vooral omdat de signalen anoniem doorgegeven kunnen worden.

Anoniem en onbruikbaar

Privacyjuristen staan hier lijnrecht tegenover demissionair minister van justitie Ferdinand Grapperhaus. Hij moedigt het verzamelen van criminele vermoedens door gemeenten juist aan. Volgens Grapperhaus is de gemeente een 'toegangspoort' voor meldingen over misstanden, zo stelt hij in een 'privacyprotocol' voor lokale overheden.

Het experiment in Den Haag liep vanaf 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2021. De gemeente kreeg in die periode 99 meldingen binnen via de app, aldus burgemeester Jan van Zanen. Driekwart van de meldingen was anoniem. Opvallende conclusie: de meeste meldingen waren géén vermoedens van criminaliteit, maar klachten over lawaai en andere overlast op straat, of over mensen die de coronaregels schonden.

Toch gaven de klagers in die gevallen aan dat het ging om drugshandel of een drugspand, 'malafide bedrijvigheid' of teveel huurders in één woning. Dat deden ze door keuzevakjes aan te vinken bij de melding.

Politie: geen nieuwe info

De gemeente gaf bijna alle meldingen door aan verschillende politiebureaus en een team voor economische delicten, het Haags Economisch Interventie Team. Die konden er weinig mee, omdat de klachten te vaag waren omschreven. De politie kon ook zelden een toelichting vragen, omdat de meeste meldingen anoniem waren gedaan.

Het eindoordeel van Den Haag over het meldsysteem is negatief. De signalen 'bevestigden' wat de politie al wist over het winkelgebied. Sommige ondernemers, die al op de radar van de politie stonden, kregen er een 'vinkje' bij, aldus de burgemeester. Maar niet één melding leidde tot een 'strafrechtelijke verdenking' of een aanhouding.

Privacy onvoldoende beschermd

Ook de privacybescherming zou voor verbetering vatbaar zijn, bleek na intern onderzoek. De brief geeft daarover geen details. Wegens de kerstdruk is een toelichting ook niet mogelijk, aldus de woordvoerder van de burgemeester. Toch onthult de brief aan de gemeenteraad één zwakke plek. Om de proef te mogen voortzetten, adviseert de privacy-jurist van de gemeente, moet de uitwisseling van gegevens tussen ambtelijke diensten worden beperkt.

Deze aanpassing vergt een investering in het systeem €20.000 tot €30.000. Maar door die beperking zou de app geen zin meer hebben, aldus de gemeente, omdat er dan nóg minder bruikbare meldingen overblijven.

Andere gemeenten die experimenteren met de app, waaronder Den Bosch, Hilversum en Lansingerland, stellen dat de privacy van burgers wél is gewaarborgd.

Lees het volledige artikel: <https://fd.nl/tech-en-innovatie/1424621/gemeente-den-haag-staakt-proef-met-klik-app-voor-burgers-kbb2caEYXgbn>

Reactie Meld een Vermoeden op bovenstaande krantenartikelen

23 december 2021

Beste relatie,

Vanwege het feit dat jullie gemeente gebruik maakt van Meld een Vermoeden en Atlas willen wij jullie graag informeren over een op 21 december jl. in het Financieele Dagblad verschenen artikel. Dit artikel 'Gemeente Den Haag staakt proef met klik-app voor burgers' verscheen naar aanleiding van een pilot in Den Haag. Wij kunnen ons voorstellen dat (op enig moment) binnen jullie gemeente hierover vragen leven.

Meld een Vermoeden wordt inmiddels door meer dan 25 gemeenten gebruikt. Met een aantal gemeenten doen wij daarnaast ook pilots. Deze pilots zijn voor ons erg belangrijk omdat wij door de ervaringen en feedback van betrokken gemeenten de app en ons platform technisch kunnen doorontwikkelen, onder andere wat betreft het gebruiksgemak en de effectiviteit. Je kunt hierbij denken aan bijvoorbeeld de mogelijkheid om bewaartermijnen van meldingen in te stellen door de gemeente zelf. Dergelijke functies helpen de gemeente om te voldoen aan hun protocollen.

Het instellen van bewaartermijnen voor meldingen en dossiers is overigens sinds december voor alle gebruikers mogelijk.

Ook met de gemeente Den Haag deden wij een pilot. Gedurende een jaar is in Den Haag een pilot met de Meld een Vermoeden app gedraaid in een relatief klein gebied rondom de Weimarstraat met de burger als melder. In de evaluatie van de gemeente Den Haag wordt aangegeven dat de app in het pilotjaar goed heeft gefunctioneerd en geen storingen heeft vertoond. Niettemin komt de gemeente Den Haag tot de conclusie dat de pilotfase van de Meld een Vermoeden-app voor wat betreft de Weimarstraat niet structureel wordt voortgezet. Een van de belangrijkste redenen hiervoor is dat het merendeel (63%) van de meldingen in het pilotjaar geen ondermijning betrof. De overige meldingen bevestigen een beeld van ondermijning dat gemeente en politie al hadden in dit gebied en werd gebruikt om dossiers aan te vullen. Wij hebben uiteraard begrip voor dit besluit en kunnen met de ervaring van deze specifieke pilot in Den Haag de app en het platform weer verder doorontwikkelen.

Helaas wordt in het FD artikel ten onrechte beweerd dat er aanpassingen in de techniek nodig zijn om de privacy van de burger te waarborgen. Als software leverancier heeft de veiligheid van het platform en het voldoen aan alle privacywetgeving onze hoogste prioriteit. Als organisatie werken wij volgens ISO 27001 standaard en verwachten certificering in het eerste kwartaal van 2022. Wij laten regelmatig een pentest uitvoeren om ons platform te controleren en nemen alle noodzakelijke maatregelen om te voldoen aan de AVG wetgeving. De bewering in het artikel dat de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) privacyrisico's ziet bij het gebruik van de app kunnen wij niet plaatsen omdat de AP dit nooit op enige wijze heeft onderzocht. Ook heeft de AP geen contact met ons opgenomen.

In het FD artikel wordt ten onrechte gesteld dat een investering aan de kant van gemeente Den Haag nodig is om privacybescherming in de techniek te verbeteren. De kosten die in de evaluatie worden genoemd zijn een prijsindicatie voor maatwerk aanpassingen in de app voor Den Haag. Deze indicatie is voorafgaand aan de pilot aan de gemeente gegeven en heeft geen betrekking op informatiebeveiliging.

Mocht je naar aanleiding van deze mail of het artikel nog vragen hebben dan gaan wij hier graag over met je in gesprek. Ter informatie voegen wij bij deze mail toe onze media toolkit. Deze bevat algemene informatie die bruikbaar is voor eventuele communicatie richting bestuur, raad en eventueel inwoners.